

Iparpolitikai stratégiák Európában - Csehország

Szabó Dorottya

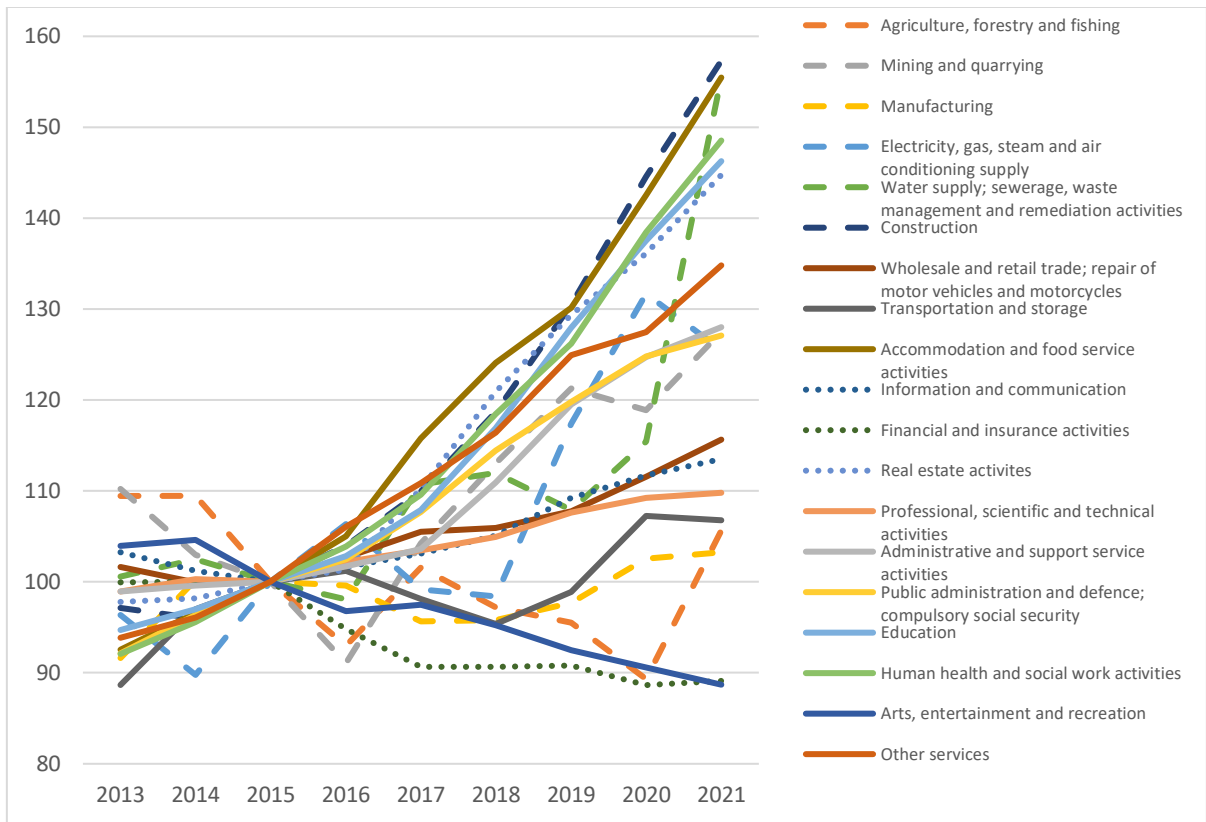
DOI: 10.14267/VILPOL2023.03.03

Csehország iparpolitikája elemzése során a Nemzeti helyreállítási tervet (NPO), valamint az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium hatásköre alá tartozó projekteket, elsősorban a RIS3 (Research and Innovation Strategy for Smart Specialization) stratégia keretében létrehozott „Nemzeti Innovációs Platformokat” használtuk támpontnak. A foglalkoztatáspolitikára terén a Cseh Köztársaság nemzeti helyreállítási tervének 2030-ig szóló stratégiáját vettük alapul.

Áttekintő statisztikák

Bevezetésként pár áttekintő statisztikát mutatunk be a cseh gazdaságról: az egyes ágazatokban előállított hozzáadott érték változását, a foglalkoztatottak számának ágazati eloszlását az elmúlt 10 évre vonatkozóan, az egyes feldolgozóipari termelési indexeket, végül a munkatermelékenység alakulását.

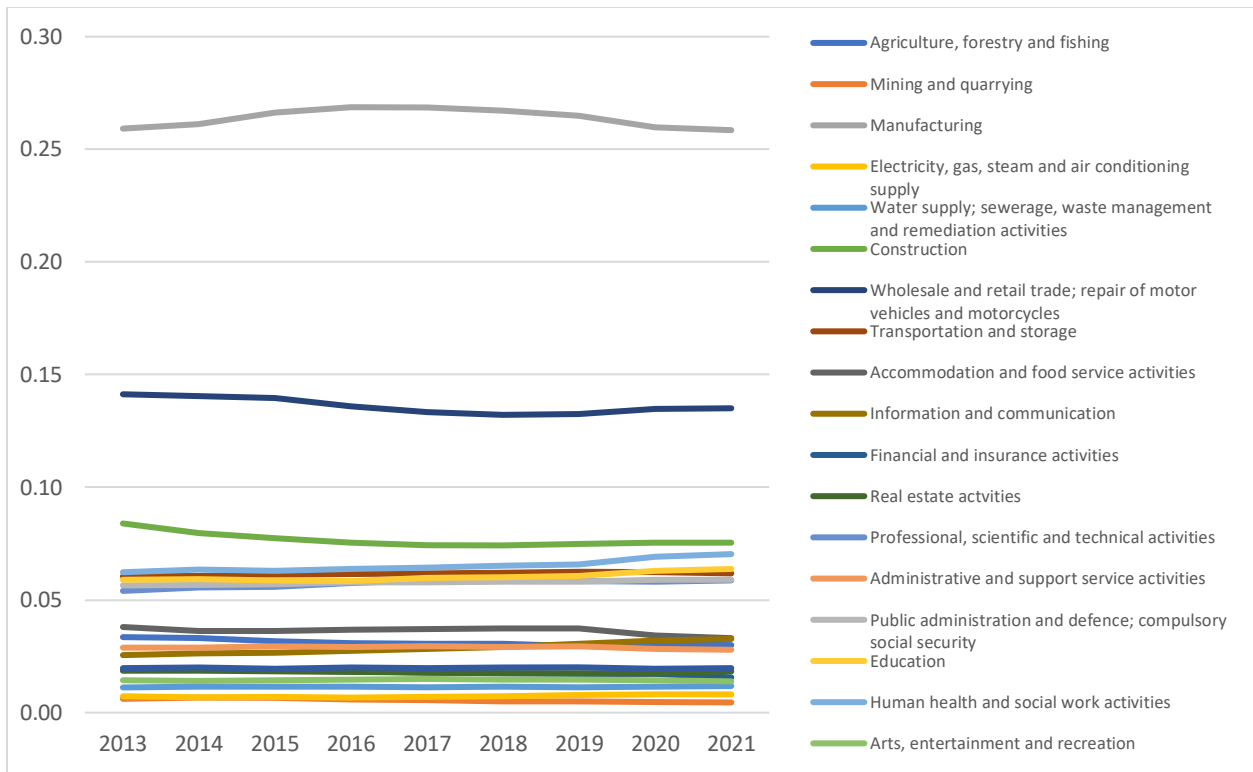
Az 1. ábrán látható az egyes nemzetgazdasági ágazatokban előállított hozzáadott érték százalékos változása a 2015-ös értékhez viszonyítva. Látható, hogy az építőiparban, a vendéglátásban, az egészségügyi és szociális ellátás ágazatában, az oktatásban, a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés ágazatban, valamint az ingatlanszektorban kiemelkedően nőtt az előállított hozzáadott érték a vizsgált időszakban. Ezzel szemben a pénzügyi és biztosítási szektorban, a művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatban jelentős csökkenés volt megfigyelhető. A mezőgazdaságban előállított hozzáadott érték 2020 és 2021 között nagyot nőtt, így 2021-ben pozitív volt a 2015-höz mért százalékos változása. A feldolgozóipar a 2015-2018-as időszakban csökkenő tendenciát mutatott, majd 2019-től növekedésbe kezdett, így 2021-re a 2015-ös hozzáadott érték 103,25%-át állították elő ebben a szektorban.

1. ábra: Az előállított hozzáadott érték százalékos változása ágazatonként, 2015=100%

Forrás: Eurostat, saját szerkesztés

A 2. ábra a foglalkoztatottak ágazati megoszlását mutatja be. Az ábráról leolvasható, hogy a munkaerő több, mint egynegyedét a feldolgozóipar szívta fel a teljes vizsgált időszakban. A feldolgozóipar mellett a kereskedelemnek van jelentős súlya a foglalkoztatás szempontjából, ez az ágazat a munkaerőnek nagyjából 14%-át foglalkoztatta, habár látható egy enyhe – pár tizedszázalékpontos – csökkenés. Habár számottevő változások nem történtek a foglalkoztatás ágazati szerkezetében, az elmondható, hogy a legnagyobb, közel 1%-pontos csökkenés az építőiparban történt 2013 és 2021 között, a kereskedelemben, valamint vendéglátóiparban 0,5%-pontos csökkenés történt, míg az egészségügyi és szociális ellátásban közel 1%-pontos, az infokommunikációs szektorban, az oktatásban és a szakmai, tudományos és műszaki tevékenységek ágazataiban pedig 0,5%-pont körüli növekedés volt megfigyelhető az időszakban.

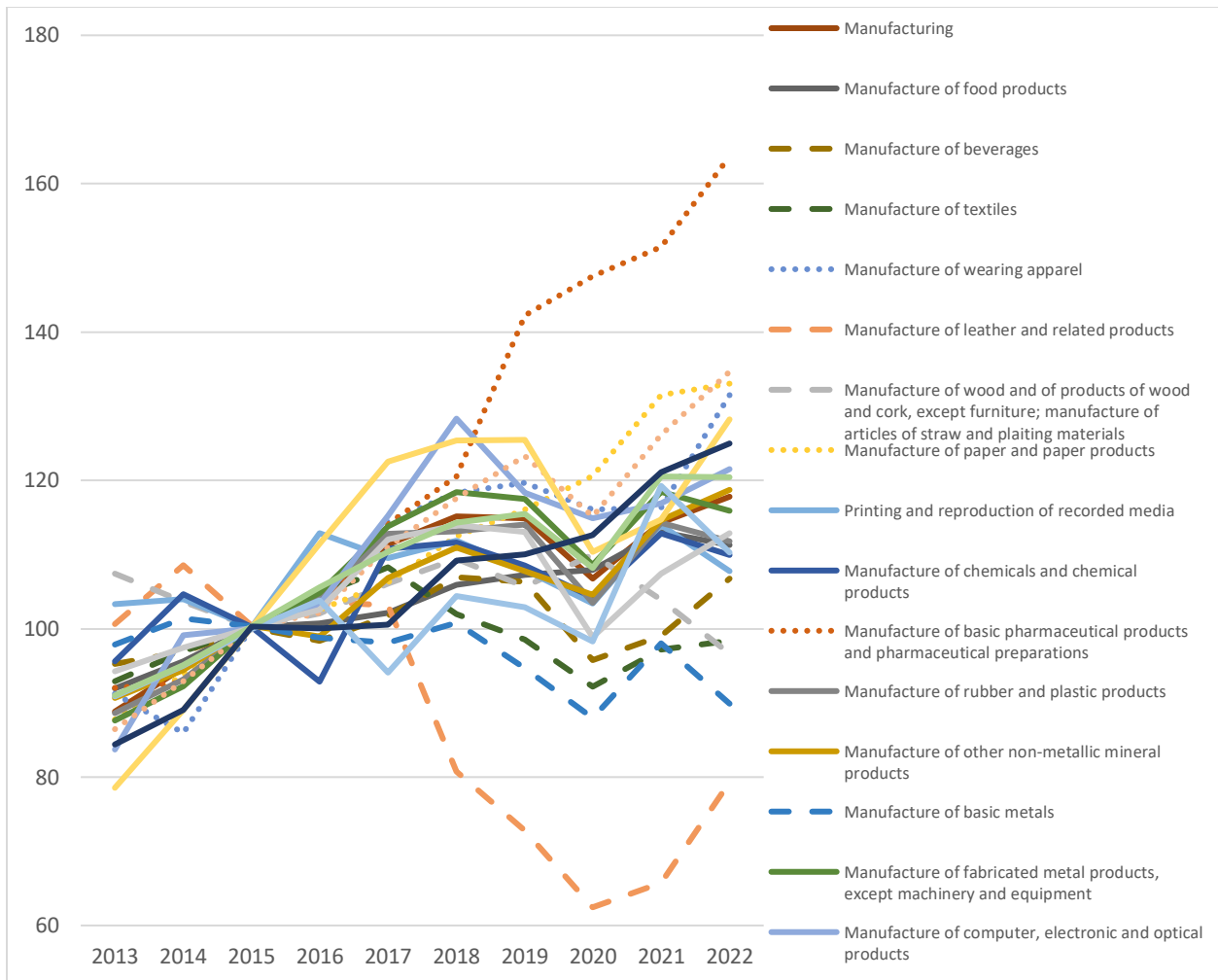

2. ábra: A foglalkoztatottak százalékos megoszlása a nemzetgazdasági ágazatok között

Forrás: Eurostat, saját szerkesztés

A 3. ábrán az egyes feldolgozóipari szektorok ipari termelési indexét mutatjuk be 2013 és 2022 között a cseh statisztikai hivatal adatai alapján.

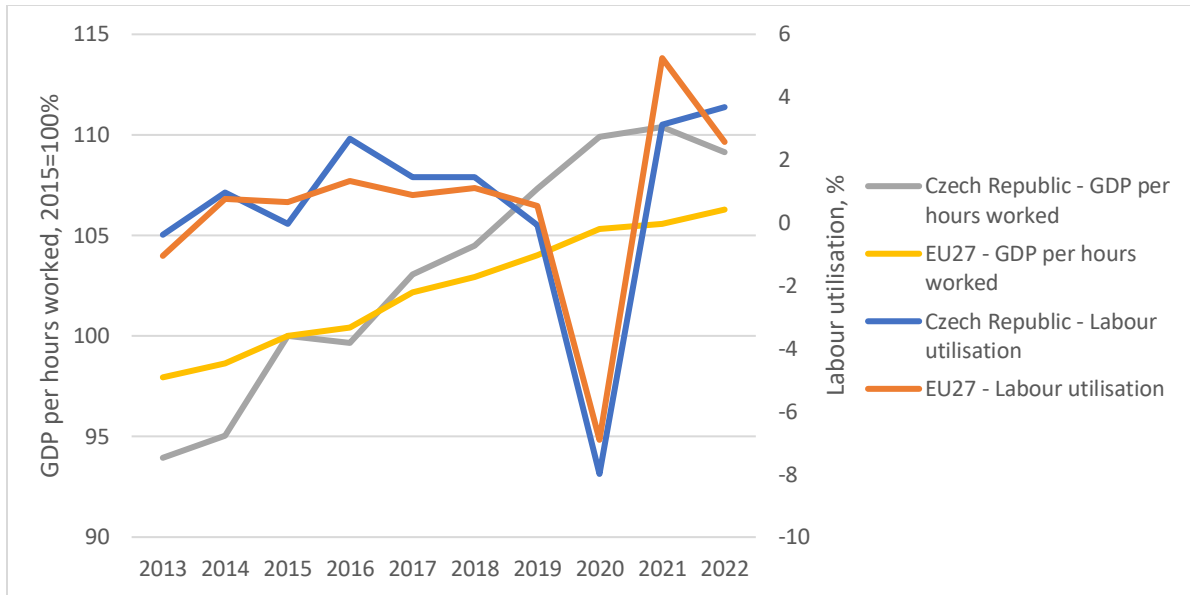
Látható, hogy az ipari termelési index a gyógyszeriparban kiugró növekedést mutatott. Emellett a papírgyártásban, az elektromos berendezések gyártásában, a ruházati cikkek gyártásában és a gépjárművek gyártásában is jelentősen nőtt a termelési index. Ezzel szemben a bőrgyártás, a fémgyártás, a textilipar esetében csökkenés történt.

3. ábra: Ipari termelési ágazat feldolgozóipari szektorok szerint, 2015=100%

Forrás: Cseh Statisztikai Hivatal, saját szerkesztés

A munkatermelékenységre vonatkozóan az OECD adataira tudunk támaszkodni. A 4. ábrán bemutatjuk az egy munkaóra jutó GDP változását, valamint a munkaerő-kihasználás éves százalékos változását. Az adatok azt mutatják, hogy az egy munkaóra jutó GDP az EU-s átlagnál nagyobb ütemben nőtt a Cseh Köztársaságban a vizsgált időszakban, bár 2021 és 2022 között csökkenés volt megfigyelhető. A munkaerő-kihasználás mértéke az egy főre jutó ledolgozott órák számának változását méri. Ezen a területen az EU-s átlag és a cseh adatok hasonló képet mutatnak, bár a válságból való kilábalás után az EU-ban általánosságban enyhe visszaesés volt megfigyelhető 2022-ben, míg Csehországban növekedett a munkaerő-kihasználás növekedési üteme.

4. ábra: A munkatermelékenység és a munkaerő-kihasználás változása

Forrás: OECD, saját szerkesztés

Nemzeti helyreállítási terv (NPO)

Érdeemes lehet bemutatni a cseh Nemzeti újjáépítési tervet (NPO), ami összefoglalja azokat a reformokat és beruházásokat, amelyeket Csehország az Európai Uniótól származó pénzügyi forrásoknak köszönhetően kíván végrehajtani a NextGenerationEU helyreállítási terv keretében. Ezek a reformok és beruházások a gazdaságot elsősorban a zöld és digitális átállás irányába terelik, és a mindennapi emberi élet számos területét érintik, így eredményei láthatók (lesznek) többek között az oktatásban, az egészségügyben, a mezőgazdaságban, a kultúrában, a vállalkozástámogatásban, vagy a tudományban. Az Ipari és Kereskedelmi miniszter megfogalmazása szerint az NPO-t finanszírozó „európai források segítik a Cseh Köztársaságot abban, hogy versenyképesebb és fenntarthatóbb gazdasággá váljon, az állampolgárokat és a társadalmat pedig abban, hogy ellenállóbbá váljon.”[1].

Az NPO hat pillérre épül, melyek a következők: 1) digitális átállás; 2) infrastruktúra és zöld átállás; 3) oktatás és munkaerőpiac; 4) intézmények, szabályozások és üzleti támogatás; 5) kutatás, fejlesztés és innováció; 6) egészség és a népesség ellenállóképessége.

A digitális átállás [2]. terén a Cseh Köztársaság a gazdasági versenyképesség növelésének érdekében egy olyan digitális ökoszisztéma kialakítását és fejlesztését tűzte ki célul, mely lehetővé teszi a legújabb technológiák gazdaságba való bevezetését és implementálását. A cél a cégek versenyképességének növelése, az állampolgárok életének megkönnyítése és az állami költségek csökkentése. Elsősorban az állampolgároknak és az államigazgatásban dolgozó cégeknek nyújtott digitális szolgáltatásokat, a nagy sebességű internetet, az innovatív induló vállalkozásokat és a modern technológiát alkalmazó vállalkozásokat támogatják, valamint az építőipar menedzsmentjének digitalizálással történő felgyorsítását. Az utóbbi komponens keretében a cél

az építési jogi reform gyakorlati megvalósításával az építési előkészítés (építési engedély kiadása) folyamatának egyszerűsítése, felgyorsítása és hatékonyságának növelése. Ezzel párhuzamosan az építésirányítási és területrendezési digitalizálás megfelelő bevezetésének feltételeivel is foglalkoznak. Ennek a megvalósítása várhatóan felgyorsítja az építésirányítást.

Érdeemes lehet megemlíteni, hogy a csehek kiemelt figyelmet fordítanak az építőipar modernizálására, melynek fontos eleme a 2022-ben megalapított Nemzeti Építőipar 4.0 Központ (Národní centrum stavebnictví 4.0) [3]. Az intézmény létrejötte fontos lépés a Cseh Köztársaság technológiai jövője felé vezető úton. Az építőipar 4.0 célja a digitalizáció, az automatizáció és a fenntartható környezeti megoldások szinergiájának optimalizálása az építési gyakorlatban. Ez egy teljesen új gondolkodásmód, tervezési, kivitelezési és karbantartási eljárás az épületek teljes életciklusa során. Ez a megközelítés minimalizálja az építkezés külső környezetre gyakorolt hatását és azt a lábnyomot, amelyet ezek a tevékenységek tartósan hagynak a környező természetben. A Nemzeti Építőipar 4.0 Központ a 2017-ben létrejött Nemzeti Ipar 4.0 Központ ökoszisztémáján belül működik.

A minőségi fizikai infrastruktúra [4] fontos előfeltétele a régiók versenyképességének növelésének, hiszen biztosítja a régiók összeköttetését az üzleti partnerekkel, valamint a munkaerő és az áruk mozgását Csehországon belül és kívül egyaránt. Az energiahatékonyabb közlekedési hálózatokra való átállás, a prágai tömegközlekedési infrastruktúra kiépítése, az elektromobilitás és az alternatív meghajtású közlekedés töltőpontjainak építése hozzájárul a zöld agenda teljesítéséhez. A pillér második területe a dekarbonizáció, vagyis az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás. Ehhez a megújuló energiaforrások felhasználása és felhalmozása, a fosszilis tüzelőanyagokról a kibocsátásmentes forrásokra való átállás, az energiafogyasztás csökkentése, az energiahatékonyság javítása, valamint az építési hulladék és az újrahasonosítási infrastruktúra kiépítése szükséges. Utóbbi ahhoz is nagyban hozzájárulhat, hogy felgyorsuljon a körforgásos gazdaságra való átállás. Számos dekarbonizációs folyamat gazdaságilag megtérülő, és Csehország is jelentős előnyre tehet szert egy új, fenntartható gazdaság felépítésében, ami által növelheti versenyképességét a globális piacon. A pillér továbbá kiterjed a természetvédelem megerősítésére és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásra.

A munkaerőpiac [5] hatékony működése előfeltétele a cseh gazdaság versenyképességének erősítésének és a világranglistán való elmozdulásának. A munkaerőpiacnak nemcsak elegendő képzett munkaerőt és minőségi munkakörülményeket kell a gazdaság számára biztosítania, hanem készen kell állnia arra, hogy reagáljon a fenntartható fejlődés követelményeire, mind a diákok, mind a munkavállalók szintjén. A pillér célja az oktatás innovációja a digitalizálással összefüggésben – a diákok és a tanárok digitális készségeinek növelése, IT szakemberek képzése –, az állam és a gazdaság új igényeire fókuszáló oktatási programok létrehozása, valamint a felnőttek képzettségének fejlesztését szolgáló ökoszisztéma kialakítása. Cél továbbá a foglalkoztatási szolgáltatások korszerűsítése és a munkaerőpiac rugalmasságának fejlesztése. Ezen túlmenően a pillérbe beletartoznak az óvodai létesítményekbe történő beruházások, különös tekintettel a bölcsődék építésére és felújítására.

Ami az intézmények és szabályozások reformját [6] illeti, a minőségi intézmények a gazdaság és a társadalom működésének alapfeltételei. Ezen a területen a reformok elsősorban szervezési jellegűek, így alacsony költségek árán megvalósíthatók. A Cseh Köztársaság célkitűzései között szerepel az állami beruházások rendszerszintű támogatása, a vállalkozói szellem támogatása és a ČMZRB Cseh-morva Garancia és Fejlesztési Bank fejlesztése, a korrupcióellenes reformok, a közigazgatási folyamatok hatékonyságának növelése, valamint a kulturális és kreatív szektor fejlesztése. Utóbbi általános célja a kulturális és kreatív szektorhoz való hozzáférés átfogó reformja, valamint a kulturális és kreatív szektor felhasználása Csehország gazdasági és társadalmi megújulására. Ennek keretében ösztönzik a szektor digitális átállását és a szektor integrálását egy innovatívabb Csehországi ökoszisztémába, valamint fejlesztik a kultúrával és turizmussal kapcsolatos tevékenységeket az egyes régiókban.

A kutatás, fejlesztés és innováció pillér [7] keretében a Cseh Köztársaság célja a magán- és közsfera közötti együttműködés erősítése a kutatás-fejlesztés terén, az innovációk vállalati implementációjának támogatása, különös tekintettel a digitalizációra, a szervezeti innovációkra, valamint a tudományos szférával való kapcsolatokra. Külön hangsúlyt fektetnek az egészségügyi szektor tudományos infrastruktúrájának fejlesztésére, az állam által meghatározott orvosi területeken folytatott alapvető kutatások támogatására. Ez szorosan összefügg az NPO utolsó, egészségügyi pillérével [8], amely a lakosság egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréseinek növelését, valamint az egészségügyi dolgozók képzésének fejlesztését tűzi ki célul.

Nemzeti Ipar 4.0 Központ (Národní centrum průmyslu 4.0)

A Nemzeti Ipar 4.0 Központ [9] egy technológiailag semleges és nyitott akadémiai-ipari platform, amely innovációs vezetőket, gyártó- és technológiai vállalatokat, egyetemeket, kutatási és ágazati szervezeteket köti össze az állammal és a médiával, és segít a fenntartható jövő optimális környezetének megteremtésében.

A Központ különböző szolgáltatások keretében segíti elsősorban a kkv-k digitalizációs folyamatát. Ilyen szolgáltatás például a 1) DigiAudit, amelynek keretében felméri a vállalatok digitális érettségének szintjét, ami elengedhetetlen a megfelelő digitális stratégia megalkotásához; 2) a negyedévente elvégzett felmérések a cseh iparról, melyek keretében feldolgozóipari vállalatvezetők, a kereskedelmi kamarák, egyesületek, az akadémia, valamint a kormány képviselői körében végeznek kérdőíves kutatást; 3) vagy az akadémiai partner-egyetemen való egyedi tesztelési környezet és infrastruktúra, úgynevezett testbed-ek kialakítása és létesítése az Ipar 4.0 számára. A Központ továbbá tanácsadási szolgáltatást is nyújt, segíti a vállalatokat a támogatási programok közti orientációban, személyre szabott szakmai továbbképzéseket és workshopokat szervez, adatokat gyűjt, és támogatja a kollaboratív kutatási projekteket.

A Nemzeti Ipar 4.0 Központ több nemzetközi projektnek is a része. Ilyen projekt például a Gaia-X, ami az adatinfrastruktúra új generációját képviseli: egy nyitott, átlátható és biztonságos digitális ökoszisztéma, amely megbízható környezetben teszi elérhetővé, rendezi és megosztja az adatokat és a szolgáltatásokat. Az EU által is finanszírozott EIT Manufacturing projekt az európai

feldolgozóipar összefogását célozza. A cseh Nemzeti Ipar 4.0 Központ ezen projekt keretében az akadémiai és az ipari szféra szorosabb kapcsolatának kialakítására törekszik többek között a kutatási infrastruktúra fejlesztésével, vagy oktatási kurzusok és programok létrehozásával. A Központ továbbá részt vesz a DIH-World projektben, amelynek fő célja, hogy felgyorsítsa a fejlett digitális technológiák átvételét az európai feldolgozóipari kkv-k körében, és támogassa őket a fenntartható versenyelőnyök kiépítésében és a globális piacra lépésben. Az EU társfinanszírozásával működtetett Cluster 4.0 projekt keretein belül a kölcsönös megértésen és érdekeken alapuló ágazatközi együttműködés kialakítására és fejlesztésére törekednek az innovatív vállalkozások, tudományos, műszaki orientációjú vállalatok és a globális ipari szereplők között.

RIS3 - Nemzeti innovációs platformok

A Nemzeti Innovációs Platformok [10] (NIP) konzultatív csoportok, amelyeket a RIS3 keretein belül hoztak létre az igények azonosítása, a stratégiai prioritások tisztázása/egyszerűsítése, az üzleti lehetőségek azonosítása és a javasolt intézkedések megvitatása céljából.

Az RIS3 [11] (Research and Innovation Strategy for Smart Specialization) egy 2021-2027-es időszakra kiterjedő nemzeti stratégiai terv, melynek célja, hogy biztosítsa a kutatásra és innovációra fordítható európai, nemzeti, valamint regionális források célzott felhasználását olyan kiválasztott területeken, melyek nagy potenciállal hozzájárulhatnak a Cseh Köztársaság hosszú távú versenyképességének fejlesztéséhez. Ezen kiválasztott területek azonosítása és fejlesztése, azaz az „intelligens specializáció” a Cseh Köztársaság és az egyes régiók erősségeire épít. A stratégia a Cseh Köztársaság gazdasági hátterének és a kutatási-innovációs kapacitásai által kínált lehetőségek egyedülálló kombinációjának célzott, „okos” kihasználására törekszik. Az RIS3 hosszú távú stratégiai víziója a „tudáson és innováción alapuló rugalmas gazdaság”, ami pedig Csehország fejlődésének alapvető irányát fogalmazza meg. Hangsúlyozza a tudásgazdaságot mint stratégiai irányt, és egy olyan gazdasági átalakítást, ami az alacsony költségek helyett az innováción alapuló versenyképességet biztosítja.

A Nemzeti Innovációs Platformok hat területen működnek, melyek a következők: 1) fejlett gépek és technológiák; 2) digitális technika és elektrotechnika; 3) a 21. század közlekedése; 4) egészségügy, fejlett orvostudomány; 5) kulturális és kreatív iparágak; 6) fenntartható mezőgazdaság és környezetvédelmi iparágak.

A fejlett anyagok, technológiák és rendszerek „platform” [12] a fejlett gyártási technológiák, fejlett anyagok és ipari biotechnológiák kutatására és fejlesztésére összpontosít. Célja, hogy ezeket a technológiákat a cseh gazdaság hagyományos gerincszektoraiban alkalmazzák, amelyek jelentősen hozzájárulnak a GDP előállításához. Ilyen ágazatok a gépipar és a mechatronika, valamint az egész gazdaság versenyképessége szempontjából fontos ágazatok (pl. energia, kohászat és ipari kémia). A kulcsfontosságú technológiák alkalmazása a termelés hatékonyságának, a termékek hozzáadott értékének és az e terület említett ágazataiban működő vállalkozások versenyképességének növelését célozza. Továbbá hangsúlyt kap az anyag- és

energiaszükséglet csökkentése, a hulladék nyersanyagok szélesebb körű felhasználása, az újrahasznosítás és a termelés környezetbarátabbá tétele.

Az elektronikai és digitális technológiai „platform” [13] kiterjed az elektronikai és elektrotechnikai szektorra, valamint a digitális gazdaság területére, amely digitális technológiákat használ termékek és szolgáltatások előállítására. A mesterséges intelligencia, számítástechnika, kibernetika, informatika, elektromérnöki és elektronikai, digitális humán és fizikai tudományok területén kialakított erős tudásbázis és minőségi kutatási infrastruktúra segíti ezeknek a szektoroknak a fejlődését.

A digitális gazdaság fejlődése a társadalom egészét érinti, és hatásai jelentős kockázatokat is magukban rejtnek. Az elektronikai és digitális technológiai „platform” ezért a digitális gazdaság társadalmilag fenntartható fejlődésével és a hatások kockázatainak kiküszöbölésére irányuló intézkedések kidolgozásával is foglalkozik. Ez a társadalom- és bölcsészettudományi (szociológia, pszichológia, jog, néprajz, politológia) kutatások bevonásával valósul meg. Ezzel összefüggésben az úgynevezett digitális bölcsészettudományok új kutatási területeivé válik pl. a szöveges forrásokból és adatokból való információ kinyerésének területe.

A közlekedési infrastruktúra reformjára fókuszáló „platform” [14] a kulcsfontosságú technológiák és alkalmazások használatára összpontosít a közlekedés környezetre gyakorolt negatív hatásainak csökkentése érdekében. Ez a terület a kutatás és fejlesztés támogatására összpontosít azzal a céllal, hogy a közlekedésben a lehető legnagyobb mértékben csökkentsék a kibocsátásokat, csökkentsék a fosszilis tüzelőanyagok fogyasztását, új tulajdonságokkal rendelkező anyagokat fejlesszenek ki hosszabb élettartammal, vagy ökológiai ösztönzőket dolgozzanak ki. Ezen „platform” keretében a hagyományos cseh ipar és építőipar kulcsfontosságú ágaira összpontosítanak. A kiválasztott kulcsfontosságú technológiák (fejlett anyagok és nanotechnológiák, fejlett gyártási technológiák és biotechnológia) mellett fontos szerepet játszik az új technológia és annak alkalmazásai (pl. a hatékonyabb forgalomirányítást szolgáló alkalmazások). A terület emellett az új hajtásrendszerek (hidrogén, szintetikus metán elektrolízise, villamos energia stb.) alkalmazására és felhasználására, valamint a fejlett közlekedési infrastruktúrára – Smart Gridekre, elektromos vagy hibrid buszok energiagazdálkodására – is összpontosít.

Az egészségügy [15] esetében a Cseh Köztársaság célja az orvostudomány, a diagnosztikai technológia és az orvosi eszközök területén végzett kutatás-fejlesztés korszerűsítése, fejlett anyagok, elektronikus és optoelektronikai elemek, valamint progresszív digitális technológiák, – beleértve a mesterséges intelligenciát is – használata által. Egy másik fókuszpont az innovatív gyógyszerek kutatása és fejlesztése, valamint gyógyászati felhasználásuk. Ez a terület a Cseh Köztársaság erős orvostudományi tudásbázisán alapul, különösen a klinikai orvoslás területén. A csehországi kutatóközpontok jelentős része, amelyek mind az orvosi és biológiai tudományok, mind az optoelektronika, a fejlett anyagok és a számítástechnika területén is tevékenykednek, megteremtik a diszruptív innovációk feltételeit és lehetőségét.

A Cseh Köztársaság kormányának álláspontja szerint a fejlett kulturális és kreatív iparágak nagyban hozzájárulhatnak a társadalmi-gazdasági fejlődéshez. A kulturális és kreatív iparágak „platform” [16] egyrészt magában foglalja a technológia alapú iparágakat, mint például a gépipar, az üvegipar vagy a textilipar, amelyekben az anyagok, technológiák és gyártási folyamatok széles skáláját alkalmazzák. Másrészt olyan területek, mint a média, a kulturális örökség, az audiovizuális alkotás stb., ahol a progresszív digitális technológiákat, köztük a mesterséges intelligenciát intenzíven használják. A kulturális és kreatívipar összekapcsolása a technológiákkal és a hagyományos iparral Csehországban potenciálisan képes a gazdaságot a magas hozzáadott értékű termékek és szolgáltatások létrehozása felé mozdítani, és növelni versenyképességüket a külföldi piacokon. A „platform” figyelmének középpontjában az ember és az ő életminősége áll, ezért a műszaki tudományok és a társadalomtudományi, humán és művészeti tudományok mélyebb összekapcsolását feltételezi a kívánatos szinergiák megteremtése érdekében.

A fenntartható mezőgazdaság és környezetvédelmi iparágak „platform” a zöld technológiák alkalmazására, a biogazdaságra és fenntartható élelmiszer-forrásokra – beleértve a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodást – a fenntartható és intelligens mező- és erdőgazdálkodásra, a fenntartható élelmiszertermelésre, az egészséges és minőségi környezet és a biológiai sokféleség biztosítására fókuszál. Csehország rezilienciájának megőrzése szempontjából kritikus terület, amely szükséges a gazdaság és a társadalom prosperitását hosszú távon veszélyeztető kockázatok megelőzéséhez. A stratégia ezen a területen is kulcsfontosságú technológiákat kíván alkalmazni a mezőgazdaságban, az élelmiszertermelésben és a környezetvédelemben. A biotechnológiákban rejlik a legnagyobb potenciál ebben ezen a területen, de a fejlett gyártási technológiák, fejlett anyagok vagy a mesterséges intelligenciára, valamint a digitális biztonságra és kapcsolódásra összpontosító K+F eredmények is felhasználhatók.

Foglalkoztatáspolitikai stratégia

„A 2030-ig szóló stratégiai foglalkoztatáspolitikai keret [17] célja, hogy felvázolja a foglalkoztatáspolitikai választ a várható tendenciákra, amelyek természetüknél fogva függetlenek a konjunktúraciklustól. Az új programozási időszak, azaz a 2021-2027 közötti időszak közelgő tervezésére tekintettel a végrehajtási módszert is célszerű az uniós források lehívásának feltételeihez igazítani. Ezek szorosan kapcsolódnak majd az úgynevezett európai szemeszterhez és az Európai Tanács által az európai szemeszter keretében az uniós tagállamok számára kiadott ajánlásokhoz.” A cselekvési terveket szükség esetén évente frissítik a végrehajtásuk értékelése alapján. A stratégiai keret végrehajtását az MLSA által a munkaerő-piaci fejlemények nyomon követésére használt szabványos mechanizmusok segítségével fogják nyomon követni. A Foglalkoztatási és munkanélküliségi elemzés rendszeresen, félévente készül, amely összefoglalja a munkaerőpiac alakulását a vizsgált hat hónapban. Ez alapvető képet ad a munkaerőpiac állapotáról és annak változásairól. Ezek a rendszeres elemzések lehetővé teszik, hogy a Minisztérium folyamatosan figyelemmel kísérje a stratégiai keretrendszer keretcéljainak teljesülését, valamint folyamatosan reagáljon a változó helyzetre. A konkrét célkitűzések teljesülését, illetve az

intézkedések végrehajtását a cselekvési tervek rendszeres értékelése szintjén, féléves gyakorisággal követik nyomon.

Jegyzetek

- [1] <https://www.planobnovy.cz/> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [2] <https://www.planobnovy.cz/digitalni-transformace-3> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [3] <https://www.ncs40.cz/ncs-40> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [4] <https://www.planobnovy.cz/fyzicka-infrastruktura-a-zelena-tranzice> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [5] <https://www.planobnovy.cz/vzdelavani-a-trh-prace> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [6] <https://www.planobnovy.cz/institute-a-regulace-a-podpora-podnikani-v-reakci-na-covid-19> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [7] <https://www.planobnovy.cz/vyzkum-vyvoj-a-inovace> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [8] <https://www.planobnovy.cz/zdravi-a-odolnost-obyvatel> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [9] <https://www.ncp40.cz/> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [10] <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/ris3-strategie/narodni-inovacni-platformy/> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [11] <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/ris3-strategie/> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [12] <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/ris3-strategie/narodni-inovacni-platformy/nip-i-strojirenstvi-energetika-hutnictvi-a-prumyslova-chemie/> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [13] <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/ris3-strategie/narodni-inovacni-platformy/nip-ii-elektronika-elektrotechnika-a-ict/> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [14] <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/ris3-strategie/narodni-inovacni-platformy/nip-iii-doprava-pro-21-stoleti/> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [15] <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/ris3-strategie/narodni-inovacni-platformy/nip-iv-leciva-biotechnologie-prostredky-zdravotnicke-techniky-life-sciences/> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [16] <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/ris3-strategie/narodni-inovacni-platformy/nip-v-kulturni-a-kreativni-odvetvi/> Letöltés ideje: 2023.06.22.
- [17] <https://www.mpsv.cz/strategicky-ramec-politiky-zamestnanosti-do-roku-2030> Letöltés ideje: 2023.06.22.